

‘Geadopteerden bovengemiddeld tevreden’

ADOC, Adoptie Onderzoekscentrum in Leiden, deed in het afgelopen jaar onderzoek onder zo’n 1200 geadopteerden en 1104 adoptieouders. De eerste resultaten van dit onderzoek werden afgelopen juni gepresenteerd tijdens de Euradopt conferentie in Utrecht. Een reactie van Rini van Dijkhuizen.

De kern van de ADOC-studie was uit te vinden hoe geadopteerden betekenis geven aan hun adoptie, wat de effecten zijn van de adoptie op hun leven, hoe ze omgaan met hun verlieservaring, of ze wel of niet gaan zoeken naar hun roots en welke invloed dat alles heeft op de algemene tevredenheid over hun leven. “Iedereen heeft altijd een mening over adoptie”, zei Gera ter Meulen in haar presentatie, “en geadopteerden hebben last van al die meningen. Daarom proberen wij vanuit het ADOC de link te leggen tussen onderzoek en de praktijk.”

Tevreden

Verrassend was de uitkomst zeker: Op de tevredenheidsladder bleken geadopteerden hoger te scoren dan de gemiddelde Nederlander: er kwam een 7,95 uit, tegenover het gemiddelde van 7,5 bij leeftijdsgenoten. “Er werd bijvoorbeeld gevraagd een cijfer te geven hoe belangrijk adoptie is geweest voor de vorming van hun karakter”, aldus Gera ter Meulen. “Daaruit bleek dat mensen die adoptie daarin niet zo belangrijk vinden, over het algemeen tevredener zijn met hun leven.”

Ook kwam naar voren, dat mensen positiever spreken over adoptie naarmate hun eigen contact met de adoptiefamilie beter is. “Maar ze spraken niet positiever over verlaten: daar hebben alle geadopteerden uit het onderzoek evenveel moeite mee.”

Geadopteerden met positieve gevoelens over hun adoptie waren ook tevredener over hun leven over de hele linie. Overigens veranderen de gevoelens rondom adoptie vaak als mensen ouder worden: bijvoorbeeld als ze een relatie of kind krijgen, of als gevolg van bepaalde ervaringen of problemen. Dat zag je ook in het onderzoek terug: geadopteerden van iets hogere leeftijd waren minder

positief over adoptie en de gevolgen van adoptie dan de geadopteerden die jonger zijn.

De positieve statistieken houden niet in, dat er geen issues zijn rondom adoptie. Een groot deel van de geïnterviewde ouders gaf bijvoorbeeld aan ooit hulp gezocht te hebben. En 4 tot 6 procent van de geadopteerden is minder gelukkig met de adoptie.

Kritiek op de resultaten

Om me heen hoor ik van een aantal geadopteerden dat zij zich niet herkennen in de resultaten van het ADOC onderzoek. Als ontwikkelingspsycholoog, wetenschapper, gespecialiseerd in adoptie en uit eigen ervaring, denk ik dat de resultaten een te rooskleurig en ongenueanceerd beeld schetsen. Het overgrote gedeelte van de geïnterviewden is tussen de 18 en 22 jaar. Dat is de leeftijd dat je, zeker financieel, nog afhankelijk bent van je (adoptie)ouders. Dit is ook de periode dat je in het algemeen nog niet zo bezig bent met of adoptie wel of geen invloed heeft op je leven. Het echte zoeken en nadenken begint vaak pas daarna, vanaf 25 jaar. Voor die tijd ben je bezig met lichamelijke ontwikkeling, studie, sociale relaties, (bij)baantjes en zo. Er is dan weinig ruimte voor het adoptieverhaal in al zijn facetten. Wat ik ook nog even wil aanstippen is dat veel geadopteerden heel loyaal zijn naar hun adoptieouders uit angst toch een keer verlaten te worden. Dit is grotendeels onbewust. Het gevolg kan zijn dat je zegt gelukkig te zijn om je adoptieouders te pleasen. Mensen schrikken als iemand kritisch is over adoptie. Ze denken meteen dat je zwaar ongelukkig bent, maar daar zit nog een groot grijs gebied. Iemand is niet helemaal vóór, of helemaal tégen adoptie. Iemand die kritisch is over adoptie, kan nog steeds positief zijn over het feit dat hij zelf geadopteerd is. Iemand

die liever niet geadopteerd was geweest, kan nog steeds tevreden zijn met het leven dat hij of zij nu leidt. Voor dit laatste is echter wel een soort rijping, berusting en kracht nodig die je doorgaans niet vindt bij 18 tot 22-jarigen.

Een laatste kritische opmerking over het onderzoek, dat ik zelf ook heb ingevuld: de meerkeuze vragen waren behoorlijk suggestief. Mijn antwoord stond er negen van de tien keer niet bij. Ik vind het een gemiste kans: als je een onderzoek doet waarbij een grote groep mensen bereikt wordt, wees dan zorgvuldiger in het opstellen van de vragen. Adoptie kent zoveel nuances, dat dit naar mijn idee niet te onderzoeken valt met meerkeuzevragen. Ik ben erg benieuwd naar de resultaten van de open vragen.

Advies

Mijn advies aan alle betrokkenen: hoor alle kanten van het complexe adoptieverhaal. Praat met en luister echt naar de geadopteerden in plaats van enkel praten over de geadopteerden. Besef dat uit wetenschappelijk onderzoek altijd gemiddelden komen en dus dat daarnaast nog vele andere ervaringen kunnen bestaan. Zet professionele geadopteerden in om hulp te bieden aan adoptieouders, adoptiekinderen en geadopteerden. Gebruik de ervaringen van geadopteerden ook in de adoptie organisaties. Kritisch zijn is wat anders dan negatief over of tegen adoptie zijn. Geef ook de afstandsouders (meestal de moeders) een plek in het debat en in ieder geval een plek in je hart. Kortom: blijf niet bezig op je eigen eilandje, als adoptieouders en onderzoekers. Voel je niet bedreigd, maar zoek de verbinding met elkaar.

Het volledige onderzoek is te lezen op:

<http://www.fsw.leidenuniv.nl/pedagogiek/agp-d/adoc>

Zie ook: www.euradopt.org

Rini van Dijkhuizen bij de familiedag van LAVA

ADOC genoodzaakt te stoppen

bron: ADOC

ADOC, het adoptie-onderzoekscentrum van de universiteit Leiden, verleende zestien jaar lang 'Knowledge as a service'. Dit vanuit de overtuiging dat wanneer organisaties beslissingen nemen over de levenslange ontwikkeling van kinderen, zoals bij adoptie het geval is, die organisaties een morele verplichting hebben om optimaal geïnformeerd te zijn. De beslissingen moeten gedragen kunnen worden door de meest recente opvattingen en kennis vanuit de wetenschap, aldus ADOC.

Helaas is er niet voldoende financiering voor het voortbestaan van ADOC. Daarom gaat dit onderzoeksinstituut in de huidige vorm per 1 januari stoppen.

Doorstart Gera ter Meulen

De noodzaak van onderbouwde kennis bij pleegzorg en adoptie en de onderbouwing van beleid blijft ook nadat ADOC gestopt is bestaan. Omdat vanuit het ADOC veel expertise is opgebouwd, heeft Gera ter Meulen, van 2008 tot 2017 coördinator van het ADOC, besloten om

na december 2016 de brugfunctie tussen wetenschap en praktijk over te zullen nemen als zelfstandig bureau. Zij zal op persoonlijke titel een deel van de werkzaamheden van ADOC blijven uitvoeren.

Gevolgen

Wat betekent dit voor u als geïnteresseerde?

- De website blijft in zijn huidige vorm de komende jaren bestaan, maar zal niet meer geactualiseerd worden. Eerder gepubliceerde artikelen en publicaties blijven via de site beschikbaar.
- De Nieuwsflits die u ontving zal niet meer vanuit het ADOC worden verstuurd. Het mailadresbestand van ADOC vervalt met ingang van 1 januari 2017.
- Het emailadres van ADOC zal met ingang van 1 januari 2017 niet meer worden gebruikt.

Voor verdere informatie:

www.fsw.leidenuniv.nl/pedagogiek/agp-d/adoc/